

Forhåndsmelding fra Bymenigheten – Sandnes til biskopen før visitas

25.6.2020

Rapporten inneholder følgende vedlegg:

- Siste årsmelding fra menighetsrådet
- Lokale planer for strategi, trosopplæring og konfirmasjon.

Innledning

Nøkkeltall:

Antall medlemmer: 308 (298 i 2018)

Antall innmeldte: 9 (1)

Antall utmeldte: 1 (3)

Antall døde: 0 (1)

Dåp: 3 (4)

Konfirmanter: 48 (Samarbeidsprosjekt med Ganddalen menighet)

Gj.snitt gudstjenestedeltakelse: 203 (179)

(Her inngår svært høye tall på konfirmasjonsgudstjenster og julaften. På en «vanlig» søndagsgudstjeneste ligger vi på rundt 130 personer.)

Gj.snitt på tweensklubben Dig Jr: 80

Gj.snitt på ungdomsklubben Dig: 35

Husgrupper: 17 grupper med totalt 113 deltagere. (4 av disse husgruppene er for barn og ungdom.)

Menighetens historie, kontekst og særpreg

Bymenigheten – Sandnes startet som «Lundehaugen menighet».

Lundehaugen menighet var en menighetsplanting ut fra Gand menighet. Både stab og menighetsråd i Gand hadde et sterkt ønske om å kunne inkludere stadig flere mennesker i et levende menighetsfellesskap. Blant annet rettet de oppmerksomheten mot Lundehaugen og resten av Ganddalsområdet. Av dem som jevnlig kom til gudstjeneste i Gandkirka, var det forholdsvis få som kom fra dette området. Menighetsrådet begynte derfor å arbeide med tanken om et lokalt menighetsarbeid i en eller annen form i området rundt Lundehaugen.

Begynnelsen

Våren 1996 inviterte menighetsrådet aktive kristne på Ganddal til en åpen kveld på Lundehaugen videregående skole. Hensikten var å finne ut om det var interesse for å starte et eget menighetsarbeid lokalt i dette området. Sokneprest Bernhard Pedersen og flere fra rådet deltok. Rundt 20 personer møtte opp, og responsen på de tankene som ble lagt fram var positive. Tankene skulle få modnes. På senhøsten samme året var det et nytt åpent orienteringsmøte. Etter dette møtet var det fem par som ønsket å etablere en gruppe med tanke på å planlegge oppstarten av noe nytt på Lundehaugen.

Fem par

Denne gruppen bestod av fem ektepar. Utover våren 1997 hadde denne gruppen månedlige samlinger. Engasjementet var stort, og av praktiske grunner valgte gruppen å dele seg i to: en styringsgruppe og en bønnegruppe. Styringsgruppen fikk hovedansvaret for den videre planleggingen, og ganske snart ble noen felles drømmer og visjoner utkrystallisert:

- ønsket om å nå nye mennesker med evangeliet
- drømmen om et menighetsfellesskap der alle får delta aktivt med sine gaver og evner - altså et deltagende fellesskap

Høsten 1997 fikk styringsgruppen anledning til å presentere sine visjoner og foreløpige planer for menighetsrådet i Gand. Rådet var veldig positive til det som ble presentert, og gav samtidig styringsgruppen mandat til å arbeide videre med planer om en menighetsplanting på Lundehaugen.

Cellegrupper

Samme høst deltok hele gruppen på "Treningsleir for menighetsplantere" på Horve leirsted, arrangert av K-vekst i samarbeid med bispekontoret i Stavanger. Her ble gruppen kjent med cellegrupper og cellemenigheter, noe som fikk stor betydning for utviklingen videre.

Tiden går ...

I 1998 arbeidet gruppen videre med planene. Det forhold at et helt nytt menighetsråd hadde tatt over i Gand bidro nok til at utviklingen tok lenger tid enn det gruppen hadde ønsket.

Prest ansettes

I januar 1999 ble Helge Standal ansatt som menighetsprest i 25% stilling. Dette var mulig fordi de 5 parene bandt seg til en givertjeneste på kr 120.000,- dette første året. Fra august samme år ble stillingen utvidet til 50%.

Første gudstjeneste

5. september 1999 hadde vi så vår første gudstjeneste i aulaen på Lundehaugen videregående skole, med gudstjenester annenhver søndag videre i dette skoleåret. Fra januar 2000 ble stillingen utvidet til 100%.

For liten plass

Det skulle snart vise seg at aulaen ble for liten, og fra høsten 2000 ble gudstjenestene flyttet til Ganddal bydelshus. Den nye menigheten trakk til seg mennesker fra hele byen, ikke bare fra bydelen Ganddal. Dette fikk betydning for menighetens profil.

Vekst og utvikling

Fra starten av ble det lagt vekt på cellegrupper og på gudstjenester. Tall fra disse viser: Høsten 1999 var det 2 cellegrupper med 14 personer, høsten 2002 var det 20 cellegrupper med 165 personer. Gjennomsnitt gudstjenestedeltakelse økte fra 136 høsten 1999 til 270 våren 2002.

Denne kraftige vekstfasen flatet ut utover på 2000-tallet. Det kan skyldes at det skjedde en betydelig fornyelse i flere av de tradisjonelle soknemenighetene i distriktet, blant annet når det

gjaldt gudstjenesteform og barnarbeid. Mange som deltok i Lundehaugen, senere Bymenigheten, valgte etterhvert å bli aktive i sine geografiske soknemenigheter. Blant småbarnsfamiliene kom etterhvert den største andelen av medlemmene fra Ganddal bydel, mens en betydelig andel av medlemmer med voksne barn har vært og er bosatt i andre bydeler. Det har nok vært de som forlot menigheten fordi de var skuffet over at den ikke ble det de hadde drømt om. Men vi møter også mange som forteller at de fikk verdifulle impulser med seg fra et noe annerledes menighetsarbeid. Dette fikk vi høre flere vitnesbyrd om på jubileumsfesten i oktober 2019.

Eget sokn

Etter en lang prosess ble Lundehaugen Menighet fra 1. januar 2006 etablert som en selvstendig menighet og sokn i Den norske kirke, med nytt navn: "ByMenigheten - Sandnes".

Valgmenighet

Bymenigheten - Sandnes er den første valgmenighet i Den norske kirke i Norge. Det betyr at personer selv kan velge å bli med i menigheten, uavhengig av hvor en bor, i motsetning til det som er vanlig, at en tilhører den menigheten der en bor (geografisk menighet).

Forsøket ble permanent

Ordningen med valgmenighet var et forsøk etablert i samsvar med en endring i "Lov om Den norske kirke" § 24 i 2005. Forsøket gikk over tre år, og ble evaluert i 2009. Kirkemøtet i 2019 vedtok å gjøre ordningen med valgmenigheter til en permanent mulighet.

Ikke eget bygg

Bymenigheten har hatt gudstjenester og arrangement rundt om i Sandnes, så som Kulturhuset, Sandnes kirke, Fredheim Arena og Klippen. I dag foregår samlingene i det store felleskapet i hovedsak på Ganddal bydelshus og de små, nære fellesskap i hjem rundt omkring i hele byen. På det såkalte «Menighetshuset» i Lundegeilen 18 leier menigheten kontor- og møtelokaler som blant annet inkluderer et «Bønnesenter» der det er ukentlige bønnegrupper og enkelte mindre samlinger. Mye av barne- og ungdomsarbeidet utenom gudstjenester er lokalisert til Salem på Ganddal. I tillegg er menigheten involvert i Internasjonal Café på Bådeog.

Frivillig engasjement

Bymenigheten - Sandnes er en av de større menighetene i Norge med stort engasjement og stor frivillig innsats. Finansieringen er basert på fast givertjeneste blant medlemmene. Uttrykket «deltagende fellesskap» har vært sentralt hele tiden.

Selvstendig profil og samarbeid med andre

Kravet om å være en givertjenestebasert menighet, i kombinasjon med at menigheten har en annen struktur enn vanlige soknemenigheter, har ført til en sterk opplevelse av «eierskap» til menighetens visjon og profil fra de aktive medlemmenes sin side. I noen grad gir dette seg også utslag i et ønske om å markere selvstendighet i møte med den større kirkelige konteksten menigheten står i, uten å bryte med Den norske kirkes visjon og læregrunnlag. Kanskje kommer denne selvstendigheten sterkest til uttrykk i ønsket om en friere gudstjenesteform, et lavkirkelig alternativ/supplement til de andre menighetene i Den norske kirke i Sandnes.

Det er samtidig verdt å merke seg at menighetens mandat og plassering i kirkelandskapet også gjør det naturlig å ha et utstrakt indrekirkelig og økumenisk samarbeid med andre menigheter i

byen. I de følgende prosjektene har Bymenigheten vært sentral initiativtaker:

- Tverrkirkelige godhetsaksjoner på Ganddal og etterhvert Sandnes,
- Utvikling av forkynnelses- og cellegruppemateriell i samarbeid med andre Dnk-menigheter, bl.a. Bogafjell
- Månedlige «Bønn for Sandnes»-vandringer i sentrum
- Økumeniske bønnesamlinger for ledere på Menighetshuset hver fredag
- «Agenda 1- Sandnes» (Menighetsutviklingsprosjekt sammen med ca. 10 menigheter i Sandnes)
- Konfirmantsamarbeid med Ganddalen /Gand
- Ungdomsarbeidet Dig på Salem og nært samarbeid med annet ungdomsarbeid på Ganddal
- Årlige Påskefestivaler i samarbeid med Fredheim Arena
- Internasjonal Café på Bådeog
- Samt sist nå under koronakrisen: Diakonalt samarbeid gjennom stiftelsen «Hjerte for Sandnes».

20 år og veien videre ...

En helg i oktober 2019 feiret menigheten 20-årsjubileum med stor fest i Sandnes Kulturhus, seminar om menighetsutvikling på Sandnes menighetscenter og flergenerasjonsgudstjeneste på Ganddal bydelshus. Vi tror at Bymenigheten – Sandnes er kommet for å bli. I en tid da den overordnede trend viser fallende oppslutning om kirken tror vi det er verdifullt (og nødvendig) for Den norske kirke å fortsette å eksperimentere med flere alternative menighetsformer.

Organisering i menigheten (ledelsesstruktur, underutvalg, ansvarsområder, etc.)

Menighetsrådet har månedlige møter. Menighetsrådet har nedsatt et arbeidsutvalg bestående av leder, nestleder og prest/daglig leder som forbereder menighetsrådsmøtene. Menighetsrådet har sekretær som bistår daglig leder med referater, en økonomiansvarlig og en givertjenesteansvarlig. Ellers har det enkelte medlem særlige fokusområder som barn/ungdom og Fellesråd.

En viktig del av menighetens struktur er «cellelederforum» som møtes hver sjettede uke og er viktig høringsinstans og kontaktledd til de fleste aktive medlemmene.

Det arbeides for tiden med å utvikle det Menighetsrådet kaller for «Ring-grupper» av frivillige som skal ivareta sentrale arbeidsområder i samarbeid med staben. Dette er det stort behov for! Så langt er det etablert «ring-grupper» for Tweensarbeid (Dig Junior), ungdomsarbeid (Dig), konfirmantarbeid og media/ internett. Det arbeides med tilsvarende for økonomi og administrasjon, samt bønnearbeid. Denne strukturen skal supplere det vi i dag allerede har av tjenestegrupper tilknyttet gudstjenestene, se oversikt på [våre nettsider](#).

Del 1. Generelle spørsmål

Strategisk tenking

- **Menighetens visjon:** *«At nye mennesker skal komme til tro på Jesus og bli ført inn i et deltagende fellesskap der alle vokser i tro og kjærlighet».*
- **Strategi og handlingsplan:**

Grupper – Gudstjenester – Nettverk

Livsnære grupper:

Menigheten består av «cellegrupper». Cellegrupper er grupper for åndelig vekst (Opp), gode forpliktende fellesskap (Inn) og utadrettet engasjement (Ut). Alle grupper skal ha en leder og en medleder. Det er et mål at alle grupper skal vokse og dele seg. Gruppen er knyttet til menigheten. Vanligvis treffes cellegruppene annenhver uke.

Inspirerende gudstjenester:

Gudstjenesten skal bringe oss inn for Guds ansikt i Ord og tilbedelse. Vi ønsker gudstjenester som er livsnære, relevante og inspirerer oss til å leve som disipler i hverdagen. Vi vil ha gudstjenester der vi erfarer styrken i det store fellesskapet. Vanligvis er det gudstjenester på Ganddal bydelshus annenhver søndag. I høst vil vi arrangere to Soul Church-gudstjenester i samarbeid med Sandnes Soul Children og Sandnes Soul Teens. Dette er en gudstjenesteform av og med ungdommer, som samtidig inkluderer hele storfamilien.

Nettverksbasert menighetsutvikling:

Vi vil bygge nettverk som har et utadrettet fokus. Vi vil skape møteplasser med folk som ikke deltar i et kristent fellesskap og inkludere dem i våre fellesskap. Dette skjer i dag blant annet gjennom en huskirke som rommer flere mennesker enn en cellegruppe vanligvis gjør og er mer åpen i formen. Vi har også de siste årene hatt flere Alphagrupper både blant ungdommer og voksne. Herreavdelingen er et lavterskel-initiativ som har skapt et møtepunkt mellom menn. Internasjonal café er en arena for å komme i kontakt med innvandrere, og flere er blitt med i Alphagrupper og huskirke.

Det nye menighetsrådet arbeider med halvtårsplan og fireårsplan etter Agenda 1 sin metode. Her er det utpekt noen fokusområder for inneværende år, (se eget foreløpig utkast til dokument). Noen av disse fokusområdene vil trolig bli videreført i hele perioden.

Et strategisk mål for denne fireårsperioden er formulert på følgende vis:

- *At vi om fire år er en **raus, utadrettet og utrustende storfamilie** i Sandnes der mennesker i **alle livsfaser** blir ledet og selv leder en eller flere rundt seg nærmere Jesus.*
- *At relasjoner består over tid, og at det er et savn å ikke være en del av denne storfamilien.*
- *At de som deltar i menigheten opplever at fellesskapet er der for dem i alle livsfaser.*

Dette er et mål som søker å ta på alvor at vi i dag er en flergenerasjonsmenighet, der en god del av medlemmene ønsker mer kontakt på tvers av generasjonene og en sterkere opplevelse av å være del av en storfamilie, selv om livssituasjonene er forskjellige.

Storfamiliens kvaliteter måles OPP, - i hvilken grad vi hjelper hverandre til levende erfaringer med Gud gjennom bønn, bibel og tilbedelse, INN, - i hvilken grad vi bygger gode og forpliktende fellesskap som tar vare på hverandre, og UT, - i hvilken grad vi hjelper hverandre til å leve troen i en mangfoldig hverdag, i nabolag, lokalsamfunn og på arbeidsplasser og inviterer mennesker til å bli bedre kjent med Jesus.

- **Forhold til nasjonale og regionale strategiplaner**

Bymenigheten – Sandnes legger Den norske kirkes visjonsdokument til grunn for sitt arbeid. Menigheten har et nært og godt forhold til Sandnes kirkelige fellesråd og har de siste årene deltatt aktivt i Fellesrådets arbeid med lokal strategi for menighetsutvikling, blant annet det sterke fokuset på frivillighet. Vi kan også nevne at satsingen på å motivere til dåp gjennom den nasjonale dåpsaksjonen som startet i Sandnes, er en aksjon vi har gitt vår støtte til og ser viktigheten av. Dåpsaksjonen er likevel ikke fullt så aktuell for oss som valgmenighet, siden vi i utgangspunktet har tilnærmet 100% oppslutning om dåpen blant våre medlemmer/familier, men likevel relativt få dåp i året.

Misjonale kirke

- **Hvordan tenker menigheten om å være en misjonale kirke i lokalsamfunnet?**

Siden starten har det å være kirke for mennesker som ikke er en del av et kristent fellesskap ellers i Sandnes vært helt sentralt for oss. Vi har ikke uten videre de naturlige kontaktpunktene som en tradisjonell folkekirkemenighet har i lokalsamfunnet, for eksempel gjennom breddetiltak i trosopplæringen. Dermed er menigheten misjonale i den grad de enkelte medlemmene og våre grupper lever misjonale liv *der de er*.

Det er her vi kan måle både suksesser og nederlag. Vi ser at vi har en stor kontaktflate gjennom barne- og ungdomsarbeidet som særlig springer ut fra lokalmiljøet på Ganddal. Dette er en viktig misjonale arena. I møte med voksne er det å invitere inn i cellegrupper og nettverksbaserte huskirker ulike steder i byen vårt viktigste misjonale redskap. Vi har hatt stort fokus på Alphagrupper og det å bygge Alpha-kultur de siste par årene, og ser noen resultater av dette arbeidet, selv om det ikke handler om store tall.

Sandnes Soul Children og Sandnes Soul Teens er startet av aktive medlemmer i Bymenigheten – Sandnes. Her deltar barn med svært ulike bakgrunner fra hele byen. Vi innleder i høst et nærmere samarbeid med Sandnes Soul Children og Soul Teens rundt «Soul Church»-gudstjenester på Ganddal bydelshus for å søke å knytte familier til menighet som ikke har slik tilknytning i dag.

Menighetsutviklingsprosjektet Agenda 1 Sandnes som nå går inn i sitt fjerde år, er et fellesprosjekt mellom ti menigheter i Sandnes (både frikirker og Dnk-menigheter), med mål om å inspirere hverandre til å være misjonale, og anerkjenne at vi utfyller hverandre som forskjellige menigheter i lokalsamfunnet Sandnes.

5% av menighetens givertjeneste settes av til «Priska- og Akvila-stipender». Stipendene går til ledertrening og oppstartsfasen i menighetsplantingsprosjekter i Norge, både innenfor Dnk og andre kirkesamfunn.

- **Hvordan fungerer menighetens misjonsprosjekt?**

De siste årene har vi støttet ulike prosjekter i Egypt gjennom NMS, Stefanusalliansen og Åpne Dører. 5% av menighetens givertjeneste og ofringer går til disse prosjektene. For et par år siden var tre av menighetens ledere på besøk i Egypt og vi har hatt noen besøk fra organisasjonene på gudstjenester og ungdomssamlinger. Det blir bedt for Egypt-prosjektene på gudstjenestene. I vår kjørte vi en ekstraordinær innsamlingsaksjon til Anafora og Anastasia som innbrakte 15500 kr.

Vi har fortsatt en del å gå på for å skape bredde-engasjement for misjonsprosjektene i menigheten. Det er også et savn at vi ikke lenger har et fungerende misjonsutvalg.

Medarbeiderskap

- **Oversikt over ansatte**

Stillinger i Bymenigheten:

1. Prest og daglig leder (100%): Vidar Mæland Bakke. Finansiert gjennom 20% støtte fra Stavanger bispedømme, ellers givertjenestefinansiert.
2. Ungdomspastor og adm. sekretær m/ fokus på tweens og konfirmantarbeid (100%): Ariane Caixeta Thingnæs. (Givertjenestefinansiert. Frem til juli 2020, støtte fra Gand menighet 20% som konfirmant-koordinator).
3. Barne- og ungdomspastor m/ fokus på barnearbeid og ungdomsklubben Dig (70%): Raymond Bicaglia Nesse. (Givertjenestefinansiert. 20% av stillingen finansieres av Salem Ganddal).

(Anne Marie Vik Røise slutter i 30% stilling som barne- og familiepastor 1.8.2020. Raymond B. Nesse går fra en 40% stilling til en 70%-stilling f.o.m. 1.8.2020.)

- **Om frivilligheten i menigheten: Omfang, struktur, rekruttering og oppfølging.**

Frivillig stab: Kjell Martin Raknes (økonomimedarbeider) og Per Egeland (medlemsregister/K-stud/HMS, grupper i Medarbeideren). Disse har for tiden ca. én dag på kontoret ukentlig og bistår daglig leder med administrative oppgaver. Økonomiansvarlig og givertjenesteansvarlig i Menighetsrådet bistår aktivt med oppfølging på sine områder.

Menighetens frivillige arbeid er strukturert i henholdsvis tjenestegrupper (tilknyttet barne- og ungdomsarbeidet og gudstjenesten, [se nettsiden](#)), celleledere for cellegrupper/husgrupper og såkalte «ring-grupper» som særlig skal bidra til å forankre barne- og ungdomsarbeidet i menigheten og «slå ring» rundt de ansatte (Nytt våren 2020). Prest har ansvar for oppfølging av celleledere med samtaler en til en ved behov og samlinger hver sjettede uke. Tjenestegruppene har egne møtepunkter etter behov og har fellessamlinger med prest ca. to ganger pr. semester for oppfølging og planlegging. Ca. en gang årlig reiser Menighetsråd og celleledere sammen på en lederdag for inspirasjon og planlegging. Det er mye positivt å si. Men vi merker at det er vanskeligere å utfordre til frivillig tjeneste enn for noen år tilbake. Vi savner særlig flere ledere i barnearbeidet.

Frivillige i barnearbeidet: 20 ledere

Frivillige i ungdomsarbeidet: 21 (derav en del under 18 år)

Frivillige i tjenestegrupper (hovedsaklig gudstjenester): 27

Ledere i husgrupper/cellegrupper: 17

Inkluderende kirkeliv

- **Gjør menigheten noe for å inkludere mennesker med utviklingshemming i fellesskapet eller møte deltakere med særskilte behov?**

Vi har ikke hatt dette høyt på vår agenda, kanskje fordi det ikke har vært mange tilfeller de siste årene. Vi har hatt noen konfirmanter med særskilte behov, og har forsøkt å tilrettelegge for deres deltakelse på leirer og konfirmantsamlinger. Her har vi fått gode tilbakemeldinger. Hel-

konfirmanter i Bogafjell er et tilbud som vi henviser til når vårt tilbud for konfirmanter ikke strekker til.

Økonomi

- **Økonomisk status, givertjeneste, kirkeofringer, andre innsamlinger**

Bymenigheten har helt siden starten vært helt avhengig av givertjeneste, og denne ligger fortsatt høyt. Det totale beløp for ofringer og givertjeneste i 2019 var på: 1 674 499 (1 613 988 i 2018). Ca. 100 voksne enkeltpersoner står for det meste av denne givertjenesten. Ekstraordinær innsamlingsaksjon i juni 2020 ga 15 500 kr til Anafora i Egypt.

Givertjenesten har ligget ganske stabilt de siste seks årene, mens lønnskostnadene har økt i tråd med ordinær lønnsstigning. Dette gjør at menigheten nå har en ganske stram økonomi. Menighetsrådet har sterkt fokus på den økonomiske situasjonen, bl.a. gjennom åpen kommunikasjon med medlemmene. Vi har tro på at det skal gi resultater slik at vi er i balanse ved slutten av dette året. Den økonomiske situasjonen gir lite spillerom for å tenke ekspansivt om for eksempel investering i bygg.

Kirken i lokalsamfunnet

- **Skriv en vurdering av menigheten sin kontakt med kommunale organ, gjennom fellesrådet og på andre måter.**

Vi leier gudstjenestelokaler på Ganddal bydelshus og har for tiden en svært god relasjon her, etter en del utfordringer i tidligere perioder. Kontakten med kommunen begrenser seg hovedsakelig til det som skjer gjennom Fellesrådet. I forbindelse med det økumeniske tiltaket «Bønn for Sandnes» har vi hatt møte med ordføreren. Det var godt samarbeid med Sandnes Kulturhus i forbindelse med jubileumsfesten i oktober 2019. Under korona-krisen våren 2020, har menigheten bidratt med frivillige til det diakonale tiltaket «Hjertet for Sandnes» for sårbare grupper i byen. I dette samarbeidet har det vært tett kontakt med kommunen. Internasjonal café på Bådeog er også et samarbeidstiltak som har gode forbindelser til Sandnes Læringscenter og Intro. Vi har mottatt støtte fra Sandnes kommune til ungdomsklubben Dig som vi driver på Salem Ganddal. Denne støtten er usikker fra politisk hold, en utfordring vi deler med de andre menighetene i Fellesrådet.

- **Skriv en vurdering av menigheten sin kontakt med bredden i lokalsamfunnet og den lokale kulturen.**

Her gjelder nok det vi tidligere skrev under punktet «misjonale»: Vi har ikke uten videre de naturlige kontaktpunktene som en tradisjonell folkekirkemenighet har i lokalsamfunnet, for eksempel gjennom breddetiltak i trosopplæringen. Dermed er menigheten misjonale i den grad de enkelte medlemmene og våre grupper lever misjonale liv *der de er*. Vi har et sterkt fokus på dette: Menigheten ønsker ikke å være aktivitetsbasert, men relasjonsbasert. Medlemmenes tid skal ikke bindes for mye opp av program og aktiviteter i menighetens regi, men utruste sine medlemmer til å være aktivt deltagende i sine nettverk, i idrett, korps, nabolag, og på arbeidsplasser. Vi opplever samtidig at tweens- og ungdomsarbeidet (Dig Junior /Dig) er et «breddetiltak» som gir oss kontakt med mange barn og ungdom, hovedsakelig på Ganddal. For et par år siden mottok «Godhet Ganddal» prisen som «årets Ganddalitt» på Ganddalsdagen, et uttrykk for at denne bydelen har lagt merke til denne aksjonen. Denne prisen delte vi med fire andre bydelsforsamlinger som sammen har stått i bresjen for dette hver vår i en årrekke.

- **Menighetens relasjon til Gand og Ganddalen menigheter og samarbeidet med disse.**

Dette har vært og er en utfordrende relasjon, spesielt fra Gand sin side, noe som er ganske naturlig. Lundehaugen startet som et menighetsarbeid ut fra Gand, primært med tanke på Lundehaugen, Sørbø og Ganddal. Så fikk den ganske raskt en profil og en form som distanserte den fra en tradisjonell folkekirkemenighet. Dette ble forsterket av at det kom medlemmer til fra andre bydeler i Sandnes. Dermed ble Ganddalen menighet startet.

En periode på 2000-tallet kunne det se ut som at Bymenigheten ville finne egnede lokaler sentralt i Sandnes. Det ville nok være å foretrekke for Gand og Ganddalen menighet.

Denne tanken har virket mer og mer urealistisk i de ni årene som har gått siden siste bispevisitas. En medlemsundersøkelse for et par år siden viste at langt de fleste ønsket et eventuelt fremtidig kirkebygg lokalisert et sted langs aksene Ganddal mot sentrum av Sandnes (langs Jærvegen), men ikke i selve sentrum.

I den samme undersøkelsen var det omtrent ingen som tok til orde for at Bymenigheten skulle være en del av byggeprosjektet til Ganddalen menighet på Sørbø. Til det oppleves avstanden i profil og mandat å være for stor. Kanskje handler det ikke så mye om en skepsis til *Ganddalen* menighet som en skepsis til å være for tett integrert i Den norske kirkes struktur som sådan. *De fleste av menighetens medlemmer later til å ha et ganske avslappet forhold til å være en valgmenighet i Dnk, men samtidig en høy bevissthet på at menigheten skal bevare og utvikle sin selvstendige profil.* Det er blitt en viktig del av menighetens identitet.

Alt er ikke sagt med dette. I tiden etter forrige visitas i Bymenigheten og den påfølgende visitasen i Gand sokn, initierte prostene en lengre samtaleprosess mellom representanter for Gand, Ganddalen og Bymenigheten. Dette munnet ut i en slags forståelse av at et strukturelt samarbeid og en eventuell sammenslåing var temmelig urealistisk, men at det derimot kunne ligge godt til rette for prosjektsamarbeid på avgrensede områder. Samarbeid om Godhetsaksjoner og konfirmantarbeid ble trukket frem som gode eksempler. Det har også vært et nært og godt samarbeid om kontorlokaler og enkelte fellestiltak i Lundegeilen-bygget, som f.eks. bønnearbeidet.

De siste fire årene har Bymenigheten og Ganddalen hatt fullt integrert konfirmantarbeid. Her har erfaringene vært både gode og mindre gode, sett fra vår menighets side. Et så omfattende samarbeid har etter vår oppfatning gjort ansvaret for oppfølging av den enkelte konfirmant utydelig. Med de siste års nesten dobling i antall konfirmanter, har Bymenigheten også kjent at prosjektet trakk store ressurser, både økonomisk og personellmessig, uten at vi lyktes med å plassere det inn i en menighetssammenheng, fange ungdommene opp og gi dem et tilbud etter konfirmant-tiden. Løsningen har nå blitt å dele konfirmanter i to grupper som hver knyttes til den enkelte menighet, la de to gruppene beholde noe ulik profil og innhold, og samtidig samarbeide om noen milepæler gjennom året, blant annet felles tur til Danmark.

Vi opplever nå at det er et godt klima for å gjennomføre samarbeidet på disse premissene. En bieffekt av at Bymenigheten har et selvstendig opplegg, er at det nå har meldt seg seks konfirmanter både med og uten såkalt «kristen bakgrunn» fra andre bydeler enn Ganddal. Vi opplever at det samsvarer mer med vårt mandat som et supplerende tilbud for hele byen.

De siste par årene har Ganddalen menighet opplevd en betydelig vekst, særlig fra nye familier bosatt på Sørbø. Vi gleder oss over dette, og tenker at når Ganddalen styrker seg og står mer på egne bein, vil relasjonen mellom menighetene bli mer avslappet.

Del 2. Satsingsområdene fra Visjonsdokument for Den norske kirke

Diakoni

- **Diakoni i menighet**

Basisenheten vår i det diakonale arbeidet er cellegruppene. Gjennom årene er det mange gode eksempler på at cellegruppene bidrar diakonalt i nabolag og nettverk. I henhold til tanken om å ikke være en aktivitets- men en relasjonsbasert menighet, har det vært en forsiktighet med et organisert arbeid utenom det som skjer naturlig gjennom cellegruppene. Godhet Ganddal og Godhet Sandnes er fellesinitiativ, men også her har vi utfordret cellegruppene til å delta sammen på oppdrag. For tre år siden var vi med på å starte Internasjonal Café på Bådeog og har bidratt med frivillige inn i dette ukentlige arbeidet. I vår var vi med i det ekstraordinære korona-initiativet sammen med flere menigheter, kanalisert gjennom stiftelsen «Hjerte for Sandnes». Vi bidro med utkjøring av mat, og var tilgjengelig for telefonsamtaler med isolerte og ensomme.

- **Er menigheten en *Grønn menighet*? (Viss ja, hvordan følger menigheten dette opp? Viss nei, har menighetsrådet drøftet om en skulle bli *Grønn menighet*?)**

Nei, menigheten er ikke sertifisert som en «Grønn menighet». Menighetsrådet gjorde for noen år siden vedtak om å forsøke å være Grønn menighet i valg og handlinger, men ønsket å unngå det som opplevdes som «administrativt merarbeid». Kanskje er tiden inne for å gjøre en ny vurdering av om miljøbevisstheten kan øke i menigheten om vi går for en sertifisering.

- **Har menigheten lokal plan for diakoni? (Eventuelt: Hvor langt har menigheten kommet i arbeidet med lokal plan for diakoni?) Hvordan blir diakonien uttrykt lokalt gjennom nestekjærlighet, inkluderende fellesskap, vern om skaperverket og kampen for rettferdighet?**

Nei, menigheten har så langt ikke utarbeidet en egen lokal plan for diakoni, og det foreligger ikke konkrete planer om dette. Jf. avsnittet under «diakoni i menighet» som beskriver tenkningen. Diakonien uttrykkes lokalt gjennom godhetsaksjon, fasteaksjon med konfirmantene, informasjon blant ungdommene og på gudstjenestene om prosjektene våre i Egypt for forfulgte kristne. På ulike måter kan disse temaene også komme til uttrykk gjennom forkynnelsen, f.eks. i fastetiden.

Gudstjeneste

- **Skriv en vurdering av hovedtrekk ved gudstjenestelivet.**

- Gudstjenestene er en viktig arena for «deltagende fellesskap» med betydelig innslag av frivillige, jf. våre cellegrupper og tjenestegrupper.
- Alt arbeid med sang og musikk ledes av frivillige krefter. Det er for tiden tre team med litt ulik profil og musikkform.
- Kreative virkemidler som drama og film.
- En uformell form, men ganske stram ledelse og plan.
- Første halvtime er «storfamilien» sammen. Her skjer en formidling av bibelfortelling/tekst tilpasset barna før dåp eller felles nattverd. Dåps- og nattverdliturgien

avviker ikke mye fra gudstjenesteordning for Dnk, men det er utstrakt bruk av leke nattverdutdelere. Barna går ut etter nattverd til aldersbestemte opplegg.

- De neste tre kvarterene for de voksne har fokus på lovsang, bønn/forbønn, forkynnelse og vitnesbyrd. Forkynnelsen er ofte temabasert og følges opp i cellegruppene med eget samtaleopplegg.
- Rom for spontane vitnesbyrd («respons») på slutten av hver gudstjeneste.

- **Hvordan fungerer den lokale grunnordningen?**

Vi opplever at den stort sett fungerer tilfredsstillende. Vi tror vi har funnet en form på hovedgudstjenesten som kombinerer en ganske stram, gjentagende og forutsigbar liturgi (særlig rundt nattverden), der det samtidig er rom for spontanitet og kreativitet underveis. Talene kan med fordel være noe kortere enn tilfellet ofte er i dag, noe det bl.a. er gjort gode erfaringer med på webgudstjenestene denne. På forrige visitas ba biskopen oss om å la oss «utfordre av det gudstjenestefaglige arbeidet i forbindelse med ny gudstjenesteordning». Selv om det er en viss avstand mellom gudstjenesteordningen for Den norske kirke og den varianten vi benytter i Bymenigheten, har det skjedd en god tilnærming i senere år, og menigheten har tatt i bruk flere elementer fra ny gudstjenesteordning. Menighetsrådet har likevel allerede signalisert at det vil bli søkt om noen dispensasjoner også denne gang, i forbindelse med ny runde om gudstjenesteordningen til høsten.

- **Hva skjer for å rekruttere nye deltakere i gudstjenestefellesskapet?**

- Ved å forsøke å holde generelt høy kvalitet i alle ledd.
- La det være en klar rød tråd i det som formidles gjennom hele gudstjenesten, både for barn og voksne.
- Generelt å ha nye deltakere i tankene i språk og kommunikasjon.
- Det viktigste skjer likevel på det individuelle plan ved at folk inviterer med seg venner og kjente. Vi har ofte nye innom på gudstjenestene, og relativt ofte besøkende som går i andre menigheter til vanlig.
- Et eget velkomst-team tar imot alle deltakere og forsøker å gjøre seg kjent med og introdusere nye deltakere for fellesskapet.
- Vi forsøker å skape en gjestfri og kontaktskapende atmosfære ved å ha servering av kaffe og tid til en drøs både i pausen mens barna går ut midtveis og etter gudstjenesten.

- **Hvordan arbeider menigheten med involvering av medarbeidere i gudstjenestelivet?**

Det varierer nok i hvor stor grad vi lykkes på dette området, og vi merker at vi har færre å ta av enn før. Men vi har en gudstjenesteform der vi har gjort oss nærmest avhengige av frivillige. Vi er på et bydelshus som må rigges og klargjøres hver søndag, både før og etterpå. Dette går på omgang mellom cellegruppene. De sørger også for dekor på scenen. Et stort team av barneledere har ansvar for ulike aldersfaser. Her trenger vi alltid flere. Frivillige lovsangsteam leder sangen, og det er vanligvis seks personer med som nattverdutdelere fordelt på tre stasjoner i rommet. Vi forsøker så ofte som mulig å involvere barn i sang og formidling, bl.a. har vi en en tweens-jente som fast medliturg sammen med presten. Et dramateam bidrar til å tydeliggjøre forkynnelsen på en del gudstjenester hvert semester. Det går på omgang mellom frivillige å lede gudstjenesten fra start og å delta med bønner underveis.

Barn og unge

- **Kontaktflate med barn og unge**

Oppslutningen om klubbarbeidet på fredagskveldene og søndagsskolen under gudstjenestene, viser en ganske bred kontaktflate, med tyngdepunkt på Ganddal. Samarbeidet om konfirmantarbeidet har gitt menigheten kontakt med bredden i Folkekirken lokalt. Alt vårt barne- og ungdomsarbeid er åpent for hele byen, uavhengig av bopel.

- **Tiltak for ungdom etter konfirmasjonstiden?**

Her ønsker vi å bli stadig bedre. Vi har lyktes best i å rekruttere ledere som blir med i konfirmantarbeidet som hjelpeledere og etterhvert gruppeledere på leirer og undervisningskvelder. Fra høsten av skal alle konfirmanter være med i husgrupper, og målet er at flere av dem skal fortsette i grupper når konfirmantåret er over. Vi har tatt i bruk konfirmantopplegget «Smak og se» som legger opp til «K1» og «K2» osv. etter konfirmantåret.

- **Hvordan møter menigheten barn og unge med særskilte behov?**

Dette har foreløpig vært en problemstilling i konfirmantarbeidet. Nær og god kontakt både med den enkelte konfirmanter og deres foreldre. Ved behov har vi tilrettelagt for at foreldre deltar på leir/Danmarkstur og har hatt ekstra voksen leder til stede på samlinger for å følge opp enkelte med særskilte behov.

- **Hvordan arbeider en med rekruttering til Ungdomstinget? Har menigheten hatt representasjon de siste tre år?**

Her har vi ikke vært proaktive nok. Vi har tidligere hatt representasjon på Ungdomstinget, men ikke jobbet målrettet med rekruttering fra år til år. Ingen representant de siste tre år. Kanskje har vi noen fordommer til innhold og form på Ungdomstinget?

Trosopplæring

- **Hva har trosopplæringsreformen gjort med og betydd for livet i menigheten?**

Vi er usikre på hva trosopplæringsreformen har hatt av direkte betydning for oss som valgmenighet. Vårt fokus har siden starten vært på at nesten 100% av barna tilknyttet menigheten skal delta regelmessig på våre gudstjenester, og at den viktigste trosopplæringen skjer der, gjennom kreativ og tydelig formidling.

- **Hvordan fungerer trosopplæringen i dag? Lyspunkter og utfordringer.**

Utfordringer:

- Vi har forsøkt å ta i bruk Awana i barnearbeidet på gudstjenester, men måtte gi opp fordi vi opplevde at det krevde en høyere ledertetthet enn vi maktet å ha. Generelt synes vi det er krevende å rekruttere ledere til barnearbeidet.

Lyspunkter:

- Som et alternativ har det vært spennende å ta i bruk «Tidslinjen» (Verbum) som et samlende verktøy på gudstjenester, i søndagsskolen og i cellegruppene/tro på hjemmebane de siste par årene. (I kombinasjon med Sprell levende fra Søndagsskolen). Et enkelt og virkningsfullt redskap for å plassere bibelfortellingene inn i sin større sammenheng.

Kultur

- **Om det musikalske arbeidet i menigheten.**

Det musikalske arbeidet i menigheten er helt og fullt drevet av frivillige. Det benyttes band og lovsangsteam under gudstjenestene. Vi hadde tidligere et barnekor for førskolebarn, som ble avviklet for noen år siden. Sandnes Soul Children og Soul Teens ble startet opp av ledere fra vår menighet, og vil fra høsten av knyttes tettere opp til vårt menighetsarbeid, mer formelt, bl.a. gjennom samarbeid om Soul Church-gudstjenester.

- **Kulturarrangementer ellers**

De siste årene har vi hatt inntil tre sang-arrangementer i Sandnes kirke hvert semester, kalt «Syng med!». Her har et musikalsk team ledet forsamlingen gjennom et bredt spekter av sanger, salmer, gospel og nyere lovsanger. På hver kveld har vi invitert en musikalsk gjest. Disse kveldene har samlet mange mennesker også fra andre menigheter i Sandnes og folk uten menighetstilknytning.

Andre sider ved menighetsarbeidet

- **Har menigheten utviklet ressurser eller gjort erfaringer andre menigheter kan ha glede av?**

- Siden starten har vi lagt ut en god del av ressursene vi lager til cellegrupper åpent tilgjengelig på våre nettsider, sammen med tale-podkaster. Vi vet at disse lastes ned av enkeltpersoner og menigheter over hele landet.
- Denne spesielle våren gjorde vi noen spennende erfaringer med det vi kalte «Sams Studio», - web-gudstjenester som ble lagt ut på våre nettsider og Facebook. Som mange andre menigheter, opplevde vi et større nedslagsfelt enn vanlig for det som ble lagt ut på nettet i denne perioden.
- Vi har også begynt å legge ut ukentlige [podkaster](#) i samarbeid med radiokanalen [pTro](#). Her sendes andakter og etterhvert intervjuer fra vårt podkast-studio i Lundegeilen 18.

Del 3. Kirkehus, gravplasser og lokaliteter

Lokaler

- **Oversikt over lokaler og hvordan disse fungerer.**

Bymenigheten – Sandnes eier foreløpig ikke egne lokaler. Som tidligere nevnt leies Ganddal bydelshus til gudstjenester, Salem Ganddal huser mye av vårt barne- og ungdomsarbeid, og vi leier tjenlige kontorlokaler i Lundegeilen 18 («Menighetshuset»). I tillegg har vi brukt Sandnes kirke og Bådeog til enkelte arrangementer.

- **Er lokalene universelt utformet?**

Nei.

- **Kontorforhold**

Vi har god plass i Lundegeilen 18, og framleier kontorlokaler til Familiekirken, Bibeltypografi og Luther forlag. (Tidligere var også Ganddalen menighet der). Lokalene er likevel slitte og gamle, og det er dårlig ventilasjon. Fordi vi ikke vet hvor lenge vi får beholde huset, er det lite aktuelt å bruke store ressurser på oppussing.

- **Eget bygg?**

I forbindelse med forrige visitas utfordret biskopen oss på «å sette i gang et fornyet langsiktig arbeid for et framtidig godt gudstjenestelokale som ivaretar menighetens behov og særpreg». Det tok noen år før dette arbeidet ble igangsatt (igjen). På slutten av forrige menighetsrådsperiode ble det gjennomført en kartlegging blant medlemmene rundt spørsmål om lokaler og lokalisering. Menighetsrådet (v/ arbeidsutvalget) jobber videre med dette i 2020. Vi er i dialog med andre aktuelle samarbeidspartnere.

Avslutning

- **Hva er menigheten særlig glad for akkurat nå?**

Akkurat nå er vi glade og stolte over at vi kom oss gjennom en svært annerledes vår på en overraskende god måte. Mange, både foran og bak kamera, har stått på for å lage webgudstjenester, og vi tror vi har lært mye nytt om formidling på alternative måter som vi tar med oss videre.

Det har vært spesielt gledelig å se hvordan ungdommene gikk nye veier og fikk stor oppslutning om sine «live-stream»-sendinger hver fredag på det provisoriske studioet på Salem Ganddal. Dette var en satsing initiert av Bymenigheten i samarbeid med flere andre ungdomsklubber. Det positive samarbeidsklimaet som dette skapte, har fått de ulike ungdomsarbeiderne og ungdomsstyrene i forsamlinger med utspring på Ganddal til å gå sammen om en sterkere koordinering og ressursdeling, under paraplyen G.O.D. (forkortelse for Gate, Oasen og Dig.)

Det har også vært positivt å se at mange av cellegruppene opprettholdt kontakten og fant alternative måter å møtes på både fysisk og på nett. I noen grad har vi opplevd å være en «storfamilie» gjennom vanskelige tider.

- **Hvilke utfordringer står menigheten overfor akkurat nå?**

Vi er oppriktige spente på om den lange korona-pausen fra vanlig gudstjenesteliv har skapt nye vaner hos folk. Vil de aktive komme tilbake når vi starter for fullt på Ganddal bydelshus etter ferien? Og har arbeidet på web gitt oss nye kontakter som vi får med oss videre i fellesskapet?

Bymenighetens store utfordring er den samme som den har vært i mange år: Det er press på oss «utenfra» om at vi må gjøre et umulig valg mellom å være menighet «for byen» og «menighet på Ganddal», noe også biskopen utfordret oss på ved forrige visitas. Det er vanskelig for oss å velge et enten-eller. Kanskje en avklaring rundt bygg i løpet av de neste fire årene, kan bidra til en viss grad av avklaring. Men vi tror Bymenigheten – Sandnes har en særegen identitet og profil som nettopp er formet av å være en «hybrid» mellom bydelsmenighet og bymenighet, en «hybrid» mellom «luthersk folkekirke» og «folkelig frikirke». Denne profilen håper vi å få fortsette å videreutvikle i årene som kommer.

Sandnes, 26.06.2020

Henry Ove Berg
Leder i Menighetsrådet

Vidar Mæland Bakke
Sokneprest / daglig leder